

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1929.

Ljubljana, 21. marca 1929.

Štev. 2.

12.

Sveto leto ob zlatomašniškem jubileju papeža Pija XI.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI
ad perpetuam rei memoriam.

Auspicientibus Nobis singulari Dei beneficio annum a suscepto sacerdotio quinquagesimum, communi omnium Patri nihil fuit, nihil esse poterat optatius, quam ut una Nobiscum filii universi, coniunctis animis precibusque, Deo grates agerent ab eoque opem implorarent tum Nobismet ipsis, tum concredita Nobis Ecclesiae tot malis periculisque circumventae opportunam; qua quidem ope muniti, et ad christianam amplificandam augendamque fidem et ad vitam sanctius instituendam — quod in Clero potissimum spectamus — omnes erigerentur.

Iucundissima igitur, eademque eo iucundior quo fuit promptior atque alacrior, mirifica illa accidit consensio, qua boni omnes eiusmodi eventum Nobis gratulantes, precibus per hos ipsos ineuntis anni dies privatim publice Deo adhibitis et votis laetisque ominibus ad Nos undique delatis celebrare aggressi sunt. Tantus enim ac tam subitus animorum motus id nimirum luculentissime comprobat, piissimae sobolis esse, ut cum aegritudines ac molestias tum laetitiam gaudiumque participet Patris, ob illam quandam veluti necessitudinem, qua tota domestici ipsius convictus societas continetur ac regitur. Lex enim est caritatis praecipua, ut haec non tam verbis quam factis demonstretur, quae quidem facta eiusmodi sint, ut in mutua quadam communione bonorum posita esse videantur.

Eadem vero lege Nos tam arcte adstringimur, ut cum filiis Nostris carissimis, pro facultate, bona participemus Nostra, eosdemque in Nostorum communionem gaudiorum ita vocemus, ut propositis coelestium munerum thesauris, quorum est in Nostra potestate dispensatio, privatam Patris laetitiam communibus filiorum gaudiis atque utilitatibus cumulemus.

Quapropter, decessorum Nostrorum, in primisque Leonis XIII, vestigiis insistentes illud consilium inivimus, ut alterum annum sacrum extra ordinem, in Iubilaei universalis modum — qui vertente anno, idest ad plenum Decembrem mensem, — contineretur toto christiano orbi indicemus. Iamvero largius paterna liberalitate reseratis, per totum hoc temporis spatium, Ecclesiae fontibus, vehementer confidimus, christifideles

omnes iam nunc alaerius libentiusque iis salutis praesidiis sic usuros, ut mores privati ac publici emendentur, fidei vigor confirmetur pietatisque ardor excitetur. Etenim, si praecandi studium, quod saepe, vel nuper, commendavimus, in christiano populo acrius incendatur, nullum Nobis Ecclesiaeque validius adiumentum gravissimis hisce potissimum reipublicae christianae temporibus obtingere poterit. Eo ipso igitur, quo f. r. decessor Noster Leo XIII, consilio permoti eademque spe ducti, Nos quoque sacrum Iubilaeum indicimus »monendis cohortandisque quotquot sua est cordis salus, ut colligant paulisper sese, et demersas in terram cogitationes ad meliora traducant; quod non privatis solum, sed toti futurum est reipublicae salutare, propterea quod quantum singuli profecerint in animi perfectione sui, tantumdem honestatis ac virtutis ad vitam moresque publicos accedet«. Cum autem huc sacer annus spectet, tu laeta fidei incrementa in populo foveantur moresque ad evangelicam legem rite componentur, videtur praeterea diei illius recordatio, quo die sacerdotali potestate aucti sumus, eos omnes, quotquot hac eadem potestate honestantur, commonere vehementius, ut vitam totam ad tanti ordinis dignitatem religiosius in dies sanctiusque conforment. Ex quo multiplici Iubilaei fructu, qui in singulos cives et in societatem humanam manabit, illam denique profecturam esse confidimus, quam quaerimus, pacis Christi absolutam perfectamque in Regno Christi instaurationem.

Itaque de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Apostolorum Petri et Pauli auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus licet indignis contulit, ad provehenda fidei incrementa, morum emendationem et potissimum cleri sanctimoniam, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus plenissimam peccatorum omnium indulgentiam ad generalis Iubilaei modum concedimus, ab hoc die usque ad plenum mensem Decembrem vertentis anni lucrandam, ita quidem ut sequitur:

I: Incolae et advenae intra ambitum existentes dioecesis Romae:

1º Sive eodem die, sive diversis diebus bis visitent Basilicas Lateranensem SS.mi Salvatoris, Vaticanam S. Petri Ap. et Liberianam S. Mariae Maioris; ibique devotas preces per aliquod temporis spatium effundant ad mentem Summi Pontificis superius propositam ac generatim pro conversione peccatorum, exstirpatione haeresum ac schismatum, pro pace et concordia omnium principum, unde facilius consequentur exaltatio, prosperitas et libertas Ecclesiae catholicae eiusque Capituli, Vicarii Iesu Christi.

Quod, si vel nimia locorum distantia, vel alio iusto impedimento, incolis praesertim suburbii ad memoratas Basilicas difficilis sit aditus, concedimus ut confessarii singulis permittant accessum ad aliam parochialem Ecclesiam Oratoriumve publicum, ubi Missae Sacrificium celebrari consueverit, ad easdem visitationes similiter complendas.

2º Duobus diebus, praeter illos in quibus ieiunium et abstinentia ex praecepto obligant, ieiunent cum abstinentia ad normam Canonum Codicis I. C.

3° Confessionem sacramentalem rite instituant, in qua a peccatis absolvantur, praeter confessionem annuam praecepto communi iniunctam; ac sancta Eucharistiae communione pie reficiantur, praeter communionem paschalem.

4° Tandem aliquam eleemosynam pro sua quisque facultate et pietate, audito confessarii consilio, in aliquod opus pium elargiantur; praecipue Opus Propagationis et Praeservationis fidei commendamus.

II. Extra romanam dioecesim, ubique terrarum praescribimus duas visitationes, vel eodem die vel diversis diebus, pie peragendas in tribus ecclesiis vel oratoriis publicis, in quibus Missa saltem celebrari soleat, quae a loci Ordinario vel ex ipsius mandato assignanda erunt; quod si tot templa alicubi non habeantur, tres visitationes in duobus, aut sex in uno peragantur. Praeterea cetera superius recensita opera a singulis accurate perficienda sunt.

III. Pro iis qui sive Romae, sive ubique collegialiter seu processionaliter, ut aiunt, duce parocho aliove designato sacerdote, visitationes instituere velint, Ordinarius poterit visitationes prudenti suo arbitrio etiam ad minorem numerum reducere.

IV. Visitationes possint peragi partim in una dioecesi et partim in alia; et in eadem dioecesi partim in uno loco, partim in alio; in templis tamen pro unoquoque loco legitime assignatis.

V. Fideles, qui fuerint quavis iusta et rationabili causa impediti quominus vel aliquod ex recensitis operibus vel etiam omnia rite compleant, confessarii poterunt dispensare, opera praescripta in aliquod aliud opus commutando.

VI. Religiosi omnes et quotquot hoc nomine veniunt in parte secunda libri secundi Codicis iuris can. dispensari possunt tum singillatim tum collegialiter a suis immediatis superioribus, commutatis operibus praescriptis in alia, quae tamen non sint sub praecepto debita; Congregationes autem religiosae laicales ab eo sacerdote, qui regimen earum exercet in foro externo; atque, occurrente necessitate, singuli a proprio confessario.

Confessarii, per totum Jubilaei tempus, generatim sequantur, in absolvendo et dispensando, disciplinam a Codice Iuris Canonici novissime inductam.

Minime tamen suspendimus extraordinarias facultates utcumque delegatas, quibus forte iidem potiuntur. Sed praeterea has, quae sequuntur facultates ipsis concedimus hoc anno exercendas, intra limites iurisdictionis sive ordinariae sive delegatae, qua a suis Ordinariis instructi sint. Scilicet, sive Romae, sive alibi absolvere valeant poenitentes rite dispositos ab omnibus casibus vel ab homine vel a iure, sub censura vel sine censura utcumque reservatis, exceptis dumtaxat casibus cum violationis secreti Sancti Officii, tum specialissimo modo Summo Pontifici reservatis (cann. 2320, 2343, 2367 et 2369 Cod. I. C.), tum denique illis, pro quibus, vel post obtentam vi Canonis 900 absolutionem, obligatio adhuc manet ad S. Poenitentiarium recurrendi et standi eius mandatis (cfr. Decretum

Sacrae Poenitentiariae 16 Novembris 1928). Concedimus item singulis confessariis, ut supra approbatis, facultatem dispensandi ex rationalibili causa in votis privatis omnibus, etiam iuratis, iis tamen exceptis quae Canone 1309 Sedi Apostolicae reservantur, exceptoque voto acceptato a tertio, cui dispensatio proinde detrimento esset, nisi ipse iuri suo cesserit. Vota quoque poenalia commutari poterunt, sed in opus tantummodo quod aequè efficaciter a peccato retrahat.

Facultates huiusmodi absolvendi vel dispensandi illis solis applicari possunt, quibus sincerus est animus lucrandi Iubilaeum atque opera praescripta vel commutata adimplendi. Si tamen iidem fideles, applicatione iam obtenta, rationabili impedimento prohibeantur quominus cetera perficiant, benigne statuimus, acceptam applicationem fore item valituram.

Iisdem porro facultatibus confessarii utantur in solo foro conscientiae etiam extra sacramentali, nisi, ut patet, agatur de peccato sacramentaliter absolvendo.

Qui aliqua censura fuerint nominatim affecti vel uti tales publice renuntiati nequeunt tamdiu frui beneficio Iubilaei, quandiu in foro externo non satisfecerint prout de iure. Si tamen contumaciam in foro interno sincere deposuerint et rite dispositos sese ostenderint, poterunt, remoto scandalo, in foro sacramentali interim absolvi ad finem dumtaxat lucrandi Iubilaeum cum onere quam primum se subiiciendi etiam in foro externo ad tramitem iuris.

Iubilaeum, quod attinet ad plenariam indulgentiam sibi vel animabus purgatorii applicandam, bis aut pluries acquiri potest, iniuncta opera bis aut pluries iterando; sed tum tantummodo, cum Iubilaeum prima vice acquiritur, confessarii uti possunt, etiam pluries, facultate absolvendi a censuris et a casibus reservatis, commutandi vel dispensandi cum eodem poenitente qui nondum omnia opera iniuncta adimpleverit.

Vertente Iubilaei anno, nullatenus cessant indulgentiae alias concessae pro operibus distinctis ab operibus Iubilaeo lucrando praescriptis. Imo benigne concedimus, ad augendum cotidie magis precandi spiritum, ut omnes fideles, per huius anni spatium, lucrari possint indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum, quoties coram divino Eucharistiae Sacramento, vel clauso Tabernaculo, pias preces aliquandiu ad mentem Summi Pontificis effuderint; idque firmis indulgentiis pro eodem opere alias concessis. Qui autem singulis diebus per integram hebdomadam hanc piam visitationem peregerint, indulgentiam plenariam usitatis conditionibus acquirere possint. Praeterea, ad fovendam toto hoc anno cleri in sacro litando pietatem, singulis sacerdotibus tribuimus, fruendum usque ad diem XXXI mensis Decembris huius anni, privilegium personale, cuius vi indulgentiam plenariam quotidie possint, missae sacrificium celebrando, uni animae in Purgatorio detentae applicare.

Ut autem Litterae hae Nostrae ad fidelium omnium notitiam facilius perveniant, volumus earum exemplis etiam impressis, manu tamen alicuius notarii publici subscriptis ac sigillo alicuius personae in ecclesiastica

auctoritate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Nulli igitur hominum liceat hanc paginam Nostrae indictionis, promulgationis, concessionis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae apud S. Petrum, die VI mensis Ianuarii, in festo Epiphaniae Domini, anno millesimo nongentesimo vicesimo nono, Pontificatus Nostri septimo.

Fr. Andreas Card. Frühwirth, Cancellarius S. R. E.

Laurentius Card. Lauri, Poenitentiarius Maior.

Joseph Wilpert, Decanus Coll. Proton. Apostolicorum.

Dominicus Jorio, Protonotarius Apostolicus.

Loco + Plumbi

Reg. in Canc. Ap., vol. XXXIX, n. 37. M. RIGI.

13.

Navodilo za zadobitev svetoletnega odpustka.

I. Svetoletni odpustek dobijo v dobi od 6. januarja do 31. decembra 1929 pod spodaj naštetimi pogoji vsi verniki za sebe ali za verne duše v vicah, in sicer enkrat ali večkrat, če enkrat ali večkrat izpolnijo za svetoletni odpustek predpisane pogoje.

II. Pogoji svetoletnega odpustka za posamezne vernike so:

1. Dvakratni obisk treh cerkva ali javnih kapel z mašnim dovoljenjem. Ako v kraju ni toliko cerkva, se opravi trikratni obisk v dveh cerkvah ali šestkratni v eni cerkvi.

Obiski se morejo izvršiti vsi v enem dnevu ali pa ob različnih dneh. Ako kdo hoče izvršiti več obiskov v isti cerkvi, zmoli v njej predpisane molitve za odpustke, potem gre iz cerkve in se zopet vrne v njo itd.

Za Ljubljano se določajo za obisk vernikov stolna cerkev ter župnijski cerkvi Marijinega oznanjenja in sv. Jakoba. Za druge župnije naj župniki in župnijski upravitelji po omenjenem predpisu določijo za obisk župnijsko cerkev in podružnice ali javne kapele z mašnim dovoljenjem, in sicer v lastni ali, sporazumno z dotičnim župnikom, tudi v sosedni župniji. Ako kake podružne cerkve zaradi nje oddaljenosti ali težavnega pota ali iz kakšnega drugega vzroka ne kaže določiti za obisk in ni kakšne bližnje podružnice ali javne kapele z mašnim dovoljenjem, se more določiti za obisk le župnijska cerkev. Seveda je treba skrbeti, da bodo za jubilejni odpustek določene cerkve ob času, ki je za obiske primeren, odprte.

Obiski cerkva se morejo izvršiti deloma v eni škofiji, deloma v drugi; in v isti škofiji deloma v enem kraju, deloma v drugem, seveda le v cerkvah, ki so v kraju ali župniji za obisk določene.

Za jubilejni obisk ne velja udeležba pri zapovedani sveti maši ob nedeljah in praznikih, pač pa vsak obisk cerkve razen udeležitve pri zapovedani službi božji, torej tudi če kdo gre k drugi sveti maši, k večernicam ali drugim pobožnostim v cerkev.

Pri vsakem obisku cerkve je treba moliti po namenih sv. Očeta. Ti nameni so predvsem razširjanje svete vere, нравni prerod, sveto življenje duhovnikov, potem izpreobrnjenje grešnikov, krivovercev in razkolnikov, mir in sloga vseh vladarjev. Ta pogoj se najlaže izpolni tako, da se pri vsakem obisku moli po namenih sv. Očeta petkrat Oče naš, Češčena Marija, Čast bodi.

2. Strog post ob dveh dneh, ob katerih sicer ni zapovedan post. Treba je torej ob dveh dneh izven že zapovedanih postnih dni si pritrpati pri jedi in obenem se zdržati mesa in mesne juhe.

3. Sveta spoved in sveto obhajilo. Za velikonočni čas zapovedano sveto obhajilo in s tem združena spoved ne velja za sprejem svetoletnega odpustka.

4. Miloščina. Vsak vernik, ki se hoče udeležiti jubilejnega odpustka, naj po spovednikovem nasvetu ter po svoji možnosti in gorečnosti da nekaj miloščine za kakšno dobro delo, zlasti za razširjenje in ohranitev svete vere.

Ni potrebno, da se izvršijo za jubilejni popolni odpustek določeni pogoji po redu, kakor so navedeni; skrbi pa se naj, da se, če ne vsi pogoji, vsaj zadnji pogoj ali slednje za odpustek predpisano dejanje izvrši v stanu milosti božje.

III. Olajšave.

1. Ako se vršijo obiski cerkva v procesiji, ki jo vodi župnik ali od njega pooblaščen duhovnik, zadostujejo za jubilejni odpustek trije obiski, torej velja en obisk v procesiji za dva posamezna obiska.

Na podlagi tega pravila naj gospodje dušni pastirji priredijo jubilejne procesije tako, da bodo udeleženci izvršili zavsem tri skupne obiske. Zbiranje v cerkvi ne velja za obisk cerkve v procesiji. Ako so se torej določile za župnijo tri cerkve, bi se mogli verniki zbrati v župnijski cerkvi, potem obiskati v procesiji drugi dve cerkvi in se vrniti v župnijsko cerkev ter pri vsakem teh treh obiskov v cerkvi opraviti molitve za odpustek. Lahko pa se zberejo verniki tudi na določenem kraju in potem obiščejo v procesiji vse tri cerkve; v tem slučaju ni potrebna vrnitev v cerkev prvega obiska. Ako sta določeni za župnijo dve cerkvi, naj se obišče v procesiji župnijska cerkev dvakrat, druga pa enkrat. Moglo bi se to zgoditi na ta način, da se verniki zberejo na določenem kraju, obiščejo v procesiji najprej župnijsko cerkev, gredo v drugo cerkev in se vrnejo v župnijsko cerkev. Ako je določena le ena cerkev, se obišče ta v skupni procesiji trikrat, lahko tako, da se zberejo verniki v cerkvi, potem gre procesija iz cerkve in se vrne v cerkev, kjer se opravijo molitve za odpustke in se zopet začne procesija drugikrat in ravnotako tretjkrat. Procesije naj se pravočasno oznanijo; najbolje je, če se vršijo ob nedeljah in praznikih. Ni potrebno, da se trojni obisk v procesiji izvrši na eno nedeljo ali na en praznik, ampak se more opraviti ob treh nedeljah ali praznikih, kar se priporoča zlasti v krajih, kjer je za obisk določena le ena cerkev.

Po teh navodilih bodo župniki lahko določili potek jubilejnih procesij, pri katerih naj se moli sveti rožnivenec ali litanije in drugo kakor sicer pri procesijah, v cerkvi pa je vedno treba opraviti po namenih sv. Očeta molitve za odpustek, in sicer kakor rečeno petkrat Oče naš, Češčena Marija, Čast bodi.

Župnijskim uradom v Ljubljani se dovoli, da si zaradi obilnega prometa za obisk v procesiji izvolijo tudi katero drugo cerkev razen zgoraj pod II. 1. določenih, vendar vedno tri cerkve. Verniki se morejo udeležiti procesij tudi v

drugi župniji in v drugi škofiji. Šolska mladina naj se povabi k skupnim procesijam, priporoča naj se ji zasebni obisk za odpustek določenih cerkva.

2. Ako kateri verniki iz kateregakoli pravičnega vzroka ne morejo izpolniti kakšnega izmed pod II navedenih pogojev ali tudi ne vseh po predpisu, morejo jih teh oprostiti spovedniki s tem, da predpisana dela izpremenijo v kakšno drugo delo.

Tako more spovednik dovoliti posameznim vernikom, ki iz upravičenega razloga ne morejo obiskati določenih cerkva, da obiščejo šestkrat ali tudi manjkrat kakšno bližnjo cerkev ali kapelo z mašnim dovoljenjem; tistim pa, ki sploh ne morejo obiskati cerkve, kakor starim ljudem, bolnikom, kaznjencem in drugim takim, more izpremeniti obisk cerkve v drugo dobro delo. Isto velja o drugih pogojih za jubilejni odpustek, zlasti glede posta in miloščine.

3. Redovnike, posamezne ali vse skupno, morejo oprostiti za svetoletni odpustek predpisanih del njih neposredni predstojniki s tem, da jim ta izpremenijo v druga dobra dela, ki niso že itak zapovedana; za laiške kongregacije more to oprostitev dati duhovnik, ki je njih postavni voditelj, za posamezne v slučaju potrebe njih spovednik.

Splošno se dovoli redovnicam, ki imajo svojo lastno cerkev ali kapelo z mašnim dovoljenjem, da isto obiščejo šestkrat, in to v enem dnevu ali ob različnih dneh. Ako nimajo lastne cerkve ali kapele z mašnim dovoljenjem, zadostuje, da obiščejo bližnjo cerkev šestkrat ali pa se udeležijo jubilejnih procesij.

IV. Določba glede drugih odpustkov.

V tem jubilejnem letu nikakor ne prenehajo drugi odpustki, ki so podeljeni za razna dobra dela. Sv. Oče je, da bi povečal gorečnost molitve, za to leto še pomnožil število odpustkov. Tako v tem svetem letu od 6. januarja do 31. decembra 1929:

1. Vsak vernik prejme odpustek 7 let in 7 kvadragen tolikrat, kolikorkrat pred svetim Rešnjim Telesom, tudi če je v tabernaklju zaprto, moli nekaj časa po namenih sv. Očeta; pri tem ostanejo v veljavi vsi odpustki, ki so bili sicer za to pobožnost podeljeni.

2. Vernik pa, ki je cel teden vsak dan opravil pod 1 navedeno pobožnost, prejme popoln odpustek pod navadnimi pogoji.

3. Vsak duhovnik more zadobiti vsak dan pri sveti maši popoln odpustek za eno dušo v vicah.

V. Spovednikom so razen že navedenih podeljene naslednje pravice in pooblaščenja:

1. Odvezavati morejo spokornike vseh grehov, naj so grehi udržani kakorkoli, s cenzuro ali brez cenzure, naj se je zapletel kdo v cenzuro po kánonih ali po posebni zapovedi ali sodnem reku poglavarjevem. Odtegnil pa je sv. Oče sodnosti izpovednikov spokornike, ki bi bili prekršili tajnost sv. oficija, in one, ki bi si bili nakopali cenzuro »specialissimo modo«¹ udržano sv. stolici. (O teh slučajih, ki o njih govore v konstituciji navedeni kánoni 2320 i. dr., gl. F. U. Past. bogosl. II 491—494). Za odvezo v teh rečeh izpovedniki v tem svetem letu niso pooblašteni. Odvezati bi mogli spokornika, ki bi bil obremenjen s cenzuro prav posebe udržano sv. stolici, edinole po kánonu 2254. Če namreč spokornik tega, kar mu nalaga cenzura, ne more izpolnjevati brez nevarnosti za veliko pohujšanje ali osramočenje, ali če mu je težko biti v smrtnem grehu toliko časa, da bi izpovednik spokornika dobil potrebno fakulteto za odvezo: tedaj more vsak izpovednik spokornika odvezati vseh kakorkoli udržanih

cenzur latae sententiae, a spokornika veže dolžnost »recurrendi ad Sacram Poenitentiarum et standi eius mandatis« (gl. F. U. Past. bogosl. II 486—489). — V svetem letu 1925 in 1926 so mogli izpovedniki odvezati spokornika krivega »absolutionis proprii complicitas in peccato turpi semel aut bis tantummodo attentatae«. Letos te pravice nimajo; mogli bi torej odvezo dati le po kánonu 2254.

Razen v naštetih slučajih more izpovednik v svetem letu skesanega spokornika odvezati kateregakoli greha; vse sam uredi z njim, ne da bi bilo treba obračati se do sv. penitencijarije. Vedeti pa mora, kakšno zadoščenje treba zahtevati od spokornika, in presoditi mora, kakšno pokoro mu bo nalčžil.

2. Papež je za sveto leto dal izpovednikom pravico, ki jo po cerkvenem zakoniku (kán. 1313) imajo samo škofje: iz pametnega razloga morejo razvezavati vse privatne obljube, tudi take, ki jih je kdo s prisego potrdil. Izvzeti sta samo oni dve privatni obljubi, ki sta po kánonu 1309 udržani sv. stolici: obljuba »perfectae et perpetuae castitatis« in obljuba »ingrediendi in religionem votorum sollemnium«, ki jih je kdo naredil po dopolnjenem 18. letu. (Leta 1925. in 1926. so mogli izpovedniki tudi ti dve obljubi, ne sicer razvezavati, pač pa preminjati v drugo dobro delo »dispensando commutare«.) Če je bila obljuba narejena komu drugemu v korist in bi bilo razvezavanje temu v škodo, se obljuba ne more razrešiti, če se tisti ne odpove svoji pravici. Penalne obljube, ki se z njo kdo zaveže za kako dobro delo zato, da bi se lažje ogibal greha, izpovednik tudi v svetem letu ne more razvezati; more pa obljubljenemu dobro delo premeniti v drugo dobro delo, toda le v tako, ki bo nič manj nego prejšnje spokornika varovalo greha.

Vse te pravice pa morejo izpovedniki uporabljati samo pri onih, ki se resno hočejo udeležiti milosti svetega leta in opraviti zapovedana dobra dela. A če je kdo že dobil odvezo udržanih grehov, ali če so mu obljube že bile razrešene ali premenjene, ni pa še izvršil vseh dobrih del za sveto leto in jih sedaj ne more več izvršiti, zanj velja dana odveza grehov in razrešitev obljub.

Dovoljene pravice morejo izpovedniki uporabljati samo »in foro conscientiae«, vendar tudi izven izpovedi; seveda grehe morejo odpustiti samo pri izpovedi.

Če je cerkveni poglavar koga imenoma kaznoval s cenzuro ali ga javno proglasil za kaznovanega, tak ne more biti deležen dobrot svetega leta, dokler ni na zunaj, in foro externo, dal zadoščenja, kakor to določa zakonik. Toda če je v srcu odnehal od trdovratnosti, se v resnici skesal in odpravil pohujšanje, se mu v zakramentu sv. pokore more dati odveza, da bo deležen milosti svetega leta; veže pa ga dolžnost, da se bo tudi na zunaj, in foro externo, čim prej spravil s cerkvijo in storil, kar veleval zakonik.

Odpustek svetega leta morejo verniki dobiti zase ali za duše v vicah ne samo enkrat, ampak večkrat, tolikokrat, kolikorkrat opravijo zapovedana dobra dela. Izpovednik pa more uporabiti posebne pravice za odvezavanje grehov in razvezavanje ali preminjanje obljub samo takrat, ko kdo prvič opravlja ukazana dobra dela za sveto leto; v tem času pa more, če je treba, za istega spokornika celo večkrat uporabiti dano mu pooblaščenje.

Drugi odpustki v tem svetem letu ne prenehajo. Leta 1925. je sv. Oče druge odpustke preklical v tem pomenu, da se v svetem letu 1925. odpustkov nismo mogli udeleževati zase, mogli pa smo jih naklanjati dušam v vicah. Za letos udeležba drugih odpustkov ni omejena. Sv. Oče je vrhu tega še posebe dovolil odpustek 7 let in 7 kvadragen vsem vernikom tolikokrat, kolikorkrat nekaj časa po papeževem namenu pobožno molijo pred svetim Rešnjim Telesom, tudi če Najsvetejše ni izpostavljeno; obenem morejo dobiti tudi druge odpustke, ki so za to molitev že prej bili dovoljeni. Kdor pa ves teden vsak dan

pride molit najsvetejši zakrament, more dobiti popoln odpustek proti običajnim pogojem.

V svetem letu 1925. in 1926. so bili izpovedniki pooblašteni tudi za izpregled irregularnosti ex delicto occulto in za izpregled nekaterih zakonskih zadržkov. Letos te pravice nimajo. Dovolil pa je papež v tem svetem letu mašnikom drug privileg, ki ga leta 1925. in 1926. niso imeli. Da bi mašniki v tem letu tem bolj pobožno opravljali najsvetejšo daritev, je dal sv. Oče vsem pravico privilegiranega oltarja za vsak dan do 31. decembra. Dovoljena pravica je osebna, privilegium personale: pri kateremkoli oltarju kdo mašuje, more vsak dan eni duši v vicah nakloniti popoln odpustek.

V Ljubljani, dne 1. marca 1929.

† Anton Bonaventura,
škof.

14.

Anton Bonaventura, po božji in apostolskega sedeža milosti škof ljubljanski, vsem vernikom mir in apostolski blagoslov.

Gotovo ste veselega srca poslušali pastirski list vseh škofov naše države, izdan za priliko zlatomašniškega jubileja sv. Očeta Pija XI. Uverjen sem, da ste sklenili, da se boste sv. Očeta tudi v prihodnje tesno oklepali, njegove nauke poslušali in njegove naredbe izvrševali. In prav je tako! Saj je sv. Oče vidni namestnik Kristusa: v njegovem imenu in od njega pooblaščen Cerkev vlada.

Jaz bi vam pa tudi letos rad še sam kaj izpregovoril in sicer po pastirskem listu, ker ustno tega ne morem, razen v župnijah, kamor pridem birmovat. Namenil sem se pa obrazložiti neko pomenljivo resnico, o kateri vam do sedaj še nisem nikdar govoril, pa je silno važna in izredno tolažljiva. In to je resnica, da je sveta Cerkev skrivnostno Telo Kristusovo in da smo mi udje tega skrivnostnega Telesa. Le poslušajte, pa vam bom kar lepo zapored nekaj tozadevnih naukov razložil.

1.

Da boste omenjeni nauk bolje razumeli, naj vam najpoprej obrazložim prelepo, lahko razumljivo in zelo poučno priliko o trti in mladiki, ki jo je Gospod povedal svojim apostolom pri zadnji večerji. On tako-le govori (Jan 15, 1—8):

»Jaz sem trta, vi mladike. Ostanite v meni in jaz v vas. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu, zakaj brez mene ne morete nič storiti.«

Kaj ne, kako razvidna je ta primera. Mladika prejema življenski sok iz trte. Sad obrodi le tista mladika, ki je v trti. Kolikor bolj redno prejema mladika sokove iz trte, toliko bolj obilen in zdrav sad rodi.

Tudi mi moramo biti zvezani z Jezusom in moramo od njega dobivati življenskih sokov, da bomo obrodili dober sad, namreč dobra, za nebesa zaslužna dela. Kaj pa je ta življenski sok, ki naj prihaja v nas od Gospoda

Jezusa? Odgovorim: to je posvečujoča milost božja, ki nam jo Jezus podeljuje, ki našo dušo kar prešine in ji da neko novo življenje, ki njeno naravno življenje visoko presega. Tega novega življenja sicer ne vidimo, pač pa vidimo njegov sad, namreč delo storjeno v veri, upanju, ljubezni in v drugih krščanskih čednostih, združenih s posvečujočo milostjo božje.

Mladika mora ostati na trti, ako hoče sad obroditi. Tako moramo tudi mi ostali združeni z Jezusom po posvečujoči milosti, ako hočemo pri našati sad dobrih, zaslužnih del. Zato nas Gospod opominja, da naj v njem ostanemo, ker »brez mene«, tako pravi on, »brez mene« ne morete ničesar storiti.

Le poglejmo mladiko, ako se od trte odtrga. Res je, kar pravi Zvečičar, »da taka mladika se vrže ven in usahne; in take mladike pobirajo, jih mečejo v ogenj in gore«. Nam bi se ravno tako godilo, ako bi pretrgali zvezo z Gospodom. Zvezo to pa pretrga vsak smrten greh, po katerem se odtrgamo od Gospoda: izgubimo notranje življenje posvečujoče milosti, postanemo kakor suha mladika, ki se zavrže.

2.

S Kristusom smo torej zvezani po posvečujoči milosti, ki nam jo podeljuje in vzdržuje po svetem Duhu, ki na poseben način v naših dušah prebiva. O sveta skrivnost!

Kdaj se pa ta zveza začne? Po svetem krstu. V tem zakramentu nam Jezus po svetem Duhu podeli posvečujočo milost, ki s svojo svetlobo prešine temo izvirnega greha in jo v novo življenje prerodi. To začetno življenje se mora polagoma razvijati in krepiti. V ta namen starši otroku govore o dobrem Bogu. Njega naj ljubi, rad naj moli, naj radi njega dela in naj ga nikar ne žali.

Ko pa otrok k pameti pride, se začno v duši razvijati strasti, ki bi mogle življenje milosti božje zamoriti, enako kakor plevel na njivi zamori dobro žito. Da se to ne bi zgodilo, se mora življenje milosti pokrepiti. V ta namen je Jezus ustanovil zakrament sv. birme, ki da otroku posebno moč zoper strasti. Vez z Jezusom postane bolj trdna, da je tudi močnejše strasti ne bi mogle tako lahko pretrgati.

Ker je ljubezen najbolj silna moč, je Jezus postavil še poseben zakrament, po katerem naj se ravno ljubezen razplamti. V ta namen služi zakrament sv. Rešnjega Telesa. Sam Jezus se osebno z nami združi in vžiga sveto, božjo ljubezen v naših srcih, da se notranje življenje bohotno razvija.

Ako pa kljub tej skrbi Jezusovi notranje življenje milosti izgubiš, je za ta prežalostni slučaj neskončno usmiljeni Jezus postavil nov zakrament, ki naj tvojo mrtvo dušo k novemu življenju prebudi. To je zakrament sv. pokore. Če mladika odpade od trte, ne more več nazaj, posuši se, zavrže se. Oh, kako dober je pa Jezus, da tebe, od njega odtrgano mladiko zopet s seboj združi, ji znova življenje podeli, da more zopet obilen sad roditi.

3.

Kako tesno smo torej z Jezusom združeni! Vedno vpliva na nas, ker nam po svetem Duhu, ki ga je poslal, da v nas prebiva, neprestano življenje milosti božje daje, pomnožuje, ohranja in popravlja.

Pa smo tudi med seboj združeni. Po posvečujoči milosti postanemo zares otroci božji, zato bratje in sestre med seboj. V družini so otroci rojeni od staršev, pa so po tem rojstvu iste krvi, torej v posebni zvezi med seboj kot bratje in sestre. Po svetem krstu pa smo mi znova rojeni, sam Bog vdihne v dušo novo, nekako božje življenje, pa smo res otroci božji, bratje in sestre, torej v posebni zvezi med seboj.

Po svetem krstu prejmemo tudi to milost, da nas Bog sprejme v svoje kraljestvo na zemlji. Po rojstvu iz staršev postanemo udje zemeljskega kraljestva, pa imamo kot državljani pravico do vseh dobrot, ki jih država podložnikom deli. In kot državljani smo za to tudi med seboj bolj tesno zvezani, kakor pa z nedržavljan. Tako po svetem krstu postanemo udje kraljestva božjega na zemlji, dobimo pravico do vseh njegovih dobrot in smo kot udje istega božjega kraljestva med seboj zvezani in sicer bolj kakor z onimi, ki niso v tem kraljestvu.

V tem kraljestvu, ki je katoliška Cerkev, imajo njeni udje razna opravila. So navadni verniki, ki imajo dolžnosti do Boga, do bližnjega in do sebe. So duhovniki, ki jih je poslal in pooblastil Jezus, da kot očetje za vernike skrbijo, jim oznanjajo večne resnice in jim po svetih zakramentih vzbujajo, vzdržujejo in razvijajo notranje življenje milosti božje. Imamo redovnike in redovnice, ki Bogu prav posebno služijo z obljubami siromaštva, devištva in pokorščine, pa tudi po šolah, bolnišnicah in raznih zavodih. Imamo misijonarje, ki zapustivši domovino oznanjajo Jezusa nevernikom in jih po sv. krstu sprejemajo v kraljestvo božje, v katoliško Cerkev. Postavljeni so škofje, da v imenu božjem in od Jezusa pooblaščen vladajo posamezne škofije. Na vrhuncu pa stoji papež, ki kot vrhovni glavar in vidni namestnik samega Jezusa vlada sv. Cerkev.

Kako smo zopet med seboj zvezani in združeni verniki, redovniki, misijonarji posebno po svojih višjih in nižjih poglavarjih!

4.

Ako torej pogledamo Cerkev, kaj opazimo? Mi vidimo Kristusa, ki vso Cerkev, vse njene ude poživlja po milosti sv. Duha, ki jih po isti veri, po istem upanju in isti ljubezni med seboj združuje in po poglavarjih vodi. Mi vidimo v Cerkvi toliko raznih opravil, da so nekateri prosti verniki, drugi učitelji, tretji poglavarji, vsi pa med seboj po notranjem življenju milosti sv. Duha in po zunanji odvisnosti združeni.

Ko je sv. Pavel to edinstvo in v tem edinstvu toliko razliko gledal in globoko umeval, jo je pojasnil s pomenljivo trditvijo, rekoč: »Vi ste telo Kristusovo in udje med seboj« (1 Kor 12, 27). Pa tudi jasno razloži, zakaj tako trdi. On piše: »Kakor imamo v enem telesu veliko udov, vsi udje pa nimajo ravno tistega opravila, tako nas je veliko eno telo v

Kristusu, sleherni pa smo eden drugega udje« (Rim 12, 4, 2). Ali pa na drugem kraju še bolj jasno! V listu do Rimljanov našteva razne darove in razna opravila vernikov in nadoda tale nauk: »Vse to pa dela en in ravno isti Duh..., kakor je namreč eno telo in ima veliko udov, vsi udje telesa pa, dasi jih je veliko, so vendar eno telo: tako tudi Kristus. V enem duhu namreč, smo vsi v eno telo krščeni« (2 Kor 12, 11—13).

Kako globoko pojmuje sv. Pavel Cerkev božjo! On razlikuje na telesu ude in razna njihova opravila, pa so vendar le eno telo in vsa opravila na krist istemu enemu telesu; tako smo tudi mi verniki sicer različni med seboj in po opraviilih, pa smo vendarle eno telo v Kristusu, ker smo v enem duhu v eno telo krščeni.

Zakaj se pa ta zveza mnogovrstnih vernikov imenuje telo Kristusovo? Odgovorim s sv. Pavlom, ki piše Kološanom takle: »Kristus je pred vsemi in vse v njem obstoji in on je glava telesa Cerkve« (Kol 1, 18). Ravno tako izrečno piše Efežanom: »Zakaj mož je glava žene, kakor je Kristus glava Cerkve, On, Zveličar njenega telesa« (Ef 5, 23).

Vidite, verska resnica je, »da je Kristus glava Cerkve«. In po pravici se tako imenuje. Glava je najbolj plemenit del telesa, ona ravna telesu življensko gibanje in ga na zunaj vodi. Ravno to pa dela Kristus pri svoji Cerkvi. On je nadvse plemenit in popoln in On podeljuje Cerkvi, namreč vsem vernikom, vso notranjo življensko moč, namreč posvečujočo milost in On jo po poglavarjih vodi in upravlja.

Kristus je torej glava Cerkve. Cerkev pa je njegovo telo. Ni pa njegovo naravno telo, ampak ona je njegovo mistično, ali po naše njegovo skrivnostno telo. Saj se to telo, namreč Cerkev, po svetih skrivnostih božje milosti rodi, razvija in dovršuje. Mi pa smo udje na tem skrivnostnem telesu Kristusovem. Kolika čast za nas vse!

5.

Iz tega nauka pa izhajajo važne posledice. Naj vas na nekatere opozorim.

a)

Prizadevajte se, da ostanete udje telesa Kristusovega in sicer živi udje. Popolni živi udje so samo tisti verniki, ki so v posvečujoči milosti, polni vere, upanja in ljubezni. Kdor pa smrtno greši, vendar pa vere ne zavrže, je po veri še z Jezusom združen, toda, ker je z grehom zapravlil živo ljubezen, ni več živ, ampak mrtev ud. Grozno! Saj veste, kako kvari in ognjuša telo, če je na njem mrtev ud. Ako pa izgubi še vero, pa ni več z Jezusom združen, ni več ud njegovega telesa. Vendar pa dokler živi, bi mogel znova postati ud telesa Kristusovega, ako se namreč izpreobrne in v zakramentu sv. pokore dobi zopet življenje milosti božje. Kdor pa v smrtnem grehu umrje, ne more nikoli več postati ud skrivnostnega telesa Jezusovega, za vekomaj je od njega odločen in zavržen v večni ogenj.

Varujte se smrtnega greha, da ne oskrunite sebe in ne oskrunit s tem uda na skrivnostnem telesu Jezusovem. Varujte se posebno nečistega greha, ki najbolj omadežuje tebe, ki si ud telesa Jezusovega. Čujte strašne besede sv. Pavla. On svari nečiste Korinčane rekoč: »Ali ne veste, da so vaša telesa udje Kristusovi? Ali bom tedaj vzel ude Kristusove in jih storil ude nesramnice? Tega ne! Ali ni veste, da kdor se drži nesramnice, eno telo z njo postane. Kdor se Gospoda drži, je en duh z njim. Varujte se nečistosti! Vsak greh, ki ga človek stori, je zunaj telesa, kdor pa nečistuje, se pregreši nad svojim lastnim telesom. Ali ne veste, da so vaši udje tempelj sv. Duha, ki je v vas in ga imate od Boga in niste več svoji? Zakaj kupljeni ste za drago ceno. Častite in nosite Boga v svojem telesu!«

b)

Ker smo udje istega skrivnostnega telesa Kristusovega, moramo biti eden za vse in vsi za enega. Vsak ud na telesu je potreben. Ima sicer svoje opravilo, vendar služi vsemu telesu. Vsi udje so med seboj v miru združeni in si med seboj služijo. Oči gledajo za celo telo, roka dela za celo telo, noge hodijo za celo telo, želodec prebavlja za celo telo. V takih razmerah živimo tudi mi med seboj. Čujte, kaj zahteva sv. Pavel potem, ko je zatrdil, da smo vsi udje na telesu Kristusovem. Čujte!

»Z bratovsko ljubeznijo se med seboj ljubite, s spoštovanjem si pridite med seboj nasproti... v potrebah si med seboj pomagajte: tuje radi sprejemajte; dobro voščite njim, ki vas preganjajo, blagoslovite jih in nikogar ne kolnite; veselite se z veselimi in jokajte z jokajočimi; bodite ene misli med seboj; nikomur ne vračajte hudo s hudim; prizadevajte se za dobro ne le pred Bogom, ampak tudi pred vsemi ljudmi; v kolikor je mogoče, imejte mir z vsemi ljudmi. Ne delajte si sami pravice! Ampak, ako je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti, ako je žejen, daj mu piti; ako to storiš, mu boš žerjavico na glavo nosil. Ne daj se hudemu premagati, ampak premaguj hudo z dobrim« (Rim 12, 10–21).

Kako lepo in prepričevalno! Ta zavest medsebojne ljubezni nam je pa razvična prav posebno po nauku, da smo vsi eno telo Kristusovo in med seboj udje.

c)

Nauk, da smo vsi udje med seboj enega telesa in sicer Kristusovega, ima v sebi to moč, da bi se v njegovi luči moglo primerno in za vse koristno rešiti socialno, družabno vprašanje.

Ako bi se zavedali, da smo vsi udje enega in istega telesa, ne bi se mogli med seboj sovražiti. Oni, ki so po znanosti, po rojstvu, po premoženju bolj mogočni, ne bi mogli prezirati, zaničevati nižjih, bolj siromašnih, bolj neznatnih stanov in poklicev. Ampak morali bi jih ceniti, spoštovati, jim vse dobro storiti prepričani, da so udje istega telesa in za skupno, mirno življenje ravno tako, ali še bolj potrebni, kakor oni sami. Živo in jasno bi namreč spoznali, da kmet, delavec, proletarec je kot ud istega

telesa za njegovo celotnost, za njegovo zdravo življenje vsekako potreben, kakor je roka ali noga potrebna za celoto in zdravje lastnega telesa.

Iz tega spoštovanja in iz te gorke ljubezni bi se kar po sebi rodila skrb za vse, tudi najbolj neznatne ude tega skupnega telesa. Bogati podjetnik bi prav cenil delavca; skrbel bi, da bi ostal čvrst, zdrav, zadovoljen in bi mogel v svojem poklicu živeti primerno lahko, ter razvijati se telesno, pa tudi dušno, lahko vzdrževati svojo družino in z njo skupaj Bogu služiti. Sram bi bilo bogatega podjetnika, da bi delavca tlačil, mu preveč dela nalagal, mu delo slabo plačeval, le da bi sam bogatel in si prekomerno premoženje kopičil. Ne, v svoji pravi ljubezni bi sicer tudi za se in za svojo družino pošteno skrbel, toda bi delavca rad imel in mu iz skupnega zaslužka rad dal primeren delež in bi sploh prav rad razmerje med seboj in delavci tako uredil, kakor to zahteva ne le pravičnost, ampak še bolj krščanska ljubezen do onega, ki je ud istega skupnega telesa in sicer telesa Kristusovega. Ravno te trditve veljajo tudi za posle in sploh za vse stanove in za njihovo medsebojno tesno zvezo.

Kaj ne, kako globoko se razumeva in utrjuje krščanska, dejanska ljubezen do bližnjega po nauku, da smo v resnici vsi udje Kristusovega skrivnostnega telesa. In ko bi ta nauk vsi razumeli in v njem utemeljeno ljubezen izvrševali, socialno vprašanje ne bi nikoli nastalo, ali, ko bi nastalo, bi se urno srečno rešilo.

d)

Poglejmo v tej luči še medsebojno razmerje narodov. Narodi so skupine ljudi in kot taki bolj obsežni udje skrivnostnega telesa Kristusovega. V tej luči narodi niso med seboj raztrgani, niso eden od drugega cdločeni, da bi zasledovali svoje posebne namene n. pr. v trgovini, v bogastvu, in bi v tem zasledovanju mogli priti med seboj v nasprotstvo, v sovraštvo, v krvave boje, ampak kot udje istega skrivnostnega telesa, bi vsak svojo nalogo tako vršil, da bi sicer koristil sebi in se razvijal, toda vse naloge vršil tako, da ne bi škodoval drugim udom istega telesa, marveč njim koristil za njihovo gospodarsko in narodno življenje. Saj tako delajo posamezni udje na vsakem telesu, vsi se morajo sorazmerno razvijati, da je telo zdravo in krepko in lepo.

Seveda je za tako medsebojno ravnanje treba mnogo zatajevanja in premagovanja. Omejevali se mora naravna želja po lastni mogočnosti, po gospostvu nad drugimi, po brezobzirnem razmahu obrti in trgovine. Tako umevanje je mogoče le v pravi, medsebojni ljubezni, po kateri narod narodu privoščil blagostanje, moč in ves življenski razvitek. Pa kako bi tako nesebično ljubezen med narodi zanetili in se razvili v velik plamen, ki naj bi narode prešinjeval? Ali ne iz globokega umevanja, da so vsi narodi udje istega skrivnostnega telesa Kristusovega? Kako se moramo kot taki ljubiti, kako eden drugemu dobro želeli in tudi storiti! Pa bi se telo krasno razvijalo, udje, namreč posamezni narodi ne bi boleli, ne bi se eden drugemu protivili in se v sovraštvo pobijali. A v moči

tega nauka bi narodi med seboj mirno živeli, strašne krvave vojske bi bile izključene. Kolika sreča za ves človeški rod!

Kajne, kako pomenljiv je nauk o skrivnostnem telesu Kristusovem, pomenljiv za posamezne ljudi, pomenljiv za dobrohotno in miroljubno razmerje raznih stanov in poklicev, pomenljiv za mirno in srečno medsebojno življenje narodov in držav!

6.

Ob koncu naj prav kratko obrazložim še eno strašno resnico.

Na zemlji ni samo skrivnostno telo Kristusovo, ampak zraven njega je tudi nekako skrivnostno telo satanovo. Udje tega telesa so vsi grešniki. Smrten greh jih združi in zveže s satanom, smrtnim sovražnikom Kristusa. Po tej zvezi stopijo v posebno razmerje do satana.

Le pomislite! Satan je prvi in največji grešnik, on na ljudi vpliva, jim vzbuja in razplamtuje strasti, skuša jih in zapeljuje v nasprotovanje Kristusu, v greh. Po tem delovanju se po pravici imenuje glava vseh grešnikov, ki mu v odporu proti Bogu slede. Satan res zapeljuje. Kaj uči sv. Peter? »Hudič hodi okoli kakor rjoveč lev in išče koga bi požrl.« In kaj molimo po sv. maši? »Sveti nadangel Mihael, brani nas v boju! Bodi nam v pomoč zoper zlobnost in zalezovanje hudega duha! Ukroti naj ga Bog, ponižno za to prosimo. In ti vodnik nebeške vojske, satane in druge hudobne duhove z božjo pomočjo v pekel pahni!« Kdor njega uboga, kdor se strasti vda, je njegov sluga. Čuj, kaj govori sv. apostol Janez: »Kdor stori greh, je iz hudiča« (1 Jan 3, 8).

Satan se pa s svojimi privrženci vedno bojuje zoper skrivnostno telo Kristusovo. In narobe, tudi Kristus se bojuje zoper telo satanovo. Saj sv. Janez zatrjuje: »Zato se je prikazal Sin božji na svetu, da razodene delo satanovo« (1 Jan 3, 8). Saj se Kristus prizadeva, da ude telesa satanovega od njega odtrga in jih združi z udi svojega telesa; pa tudi satan se sam in po svojih vedno trudi, da ude telesa Kristusovega na se pritegne in jih s svojimi gnusnimi udi združi.

Ta boj se je začel v nebesih, kar pove sv. Janez, rekoč: »In nastal je velik boj v nebesih. Mihael in njegovi angeli so se bojevali z zmajem, in zmaj se je bojeval in angeli njegovi. In niso zmagali, zgubili so mesto v nebesih. In do'i je bil pahnjen tisti veliki zmaj, stara kača, ki se ji pravi hudič in satan, ki napeljuje ves svet... in njegovi angeli so bili z njim vrženi« (Raz 12, 7—9).

Satan, vržen iz nebes, je na zemlji začel vojsko zoper Boga takoj, ko je bil prvi človek ustvarjen. Prevzetni duh je zmagal z lažjo in s poželjivostjo, pa je bil kriv, da je zapeljani človek moral umreti. Da, satan je prvi lažnik in morilec človeškega rodu. Od takrat sta Cerkev Kristusova in družba satanova v vednem boju. Ena se vojuje za pravico in resnico v zveličanje človeškega rodu, druga pa za krivico in laž v pogubo človeškega rodu. Obe bosta obstali do konca sveta skupno v vedni borbi.

Satan in njegova družba ne bo premagala Kristusa in njegove Cerkve. Vedno se uresničujejo besede Gospodove: »Vrata peklerska je ne bodo premagala.« Toda orožje satanovo je za ljudi strašno nevarno. Prevzetnost, telesno uživanje in laž je njegovo bojno orodje. Udje njegovega telesa, nasprotniki Kristusa in njegove Cerkve, rabijo laži, obrekovanja, rabijo telesno uživanje in posebno spolno razbrzdanost, rabijo prevzetnost in na njo podpihujejo. Na lastne oči vidimo, koliko ljudi satan s tem orožjem odreže od Kristusa in jih pritegne k sebi, v svojo boguzopno družbo.

Cerkev sicer ne bo nikdar premagana, vendar pa Bog, ki je dal človeku prosto voljo, dopusti, da jo človek zlorabi in se odloči za dela satanova. So bili časi in so ravno sedaj, v katerih dobiva satan brezštevne privržence: laž, nesramnost, prevzetnost zmagujejo.

Tako pojde do konca sveta. O tem groznem času pa pride ločitev duhov. Vsi se bomo zbrali pred sodnim stolom Kristusovim. Njegovi, udje njegovega telesa, bodo zbrani na njegovi desni v nebeškem sijaju in veselju. Uporniki pa, udje satanovega telesa, bodo zbrani ob njegovi levi v peklerskem gnusu in obupu. Prvi bodo slišali mile in ljubeznive besede: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta in zasedite kraljestvo, ki je vam pripravljeno od početka sveta!« Drugi pa bodo čuli strašno gromovit glas Gospodov: »Prokleti, poberite se v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom« (Mat 25, 34, 41).

7.

Sedaj, ko sem vam točno pojasnil lepi nauk o skrivnostnem telesu Jezusovem in kratko dodal nauk o nekako podobnem skrivnostnem telesu satanovem, se k sklepu povprašajmo, kaj sledi iz tega nauka za naše vsakdanje življenje.

Veselimo se, da smo kristjani, da smo po sv. krstu in po posvečujoči milosti božji tesno združeni z našim Jezusom, s samim Sinom božjim! Naša največja skrb naj bo, da mi to skrivnostno zvezo ohranimo in s krščanskim življenjem vsak dan bolj utrjujemo.

Krščansko življenje pa obstoji v tem, da molimo, da posvečujemo nedelje in praznike, da se v svetem obhajilu z Jezusom pogostokrat združujemo in se varujemo vseh, posebno onih smrtnih grehov, ki največkrat to zvezo z Jezusom razdero.

Kateri pa so ti navadni grehi? Ali ne sovraštvo, bogokletstvo, pijanost in vsakovrstna nesramnost? In kako gnusni so tudi ti grehi! Pa oskrunijo telo Jezusovo in te pahnejo v število onih, ki jim načeluje satan, zvežejo te s satanom, da postaneš v nekem pomenu član skrivnostnega telesa satanovega.

Ali te ta resnica ne bo pretresla? Oh, Jezusa zapustiš, ki je za te na križu umrl, da ti omogoči večno zveličanje, združiš se pa s satanom, ki je tvoj najzlobnejši sovražnik in te vleče v večno pogubljenje! O nespamet!

Sklep naš naj bo: smrtno ne bomo grešili, ogibali se bomo bližnjih priložnosti za smrtni greh, živeli bomo krščansko, da ostanemo živi udje na telesu Kristusovem in bomo po smrti z njim v nebeškem veselju vekomaj združeni. Amen.

Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta, Sina in sv. Duha naj pride nad vas in naj ostane nad vami vekomaj. Amen.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1929.

† Anton Bonaventura,
škof.

15.

Izpiti duhovnikov v zmislu kán. 130.

Za letošnje izpite se določa sledeča tvarina:

I.

Iz osnovnega bogoslovja: De Ecclesia. S posebnim ozirom na dušno pastirstvo.

Iz dogmatike: De actu fidei eiusque proprietatibus; de necessitate gratiae actualis, eius relatione ad naturam, de dispensatione eius, de iustificationis natura et effectibus formalibus gratiae sanctificantis; de visione beatifica; de sanctitate Christi, de sacerdotio Christi, de divina Maternitate B. M. V. deque privilegiis eam sequentibus; de SS. Eucharistiae sacramento; de confessione sacramentali; de contritione et attritione.

II.

Iz biblične vede: S t a r i z a k o n: Zgodovina svetopisemskega teksta v izvirniku, v grškem, latinskem, staroslovenskem in slovenskem prevodu. Uvod v pentatevh, didaktične knjige in 4 velike preroke. Vsebina historičnih knjig. Eksegeza prvih 50 psalmov.

N o v i z a k o n: Uvod v evangelije, katoliške liste in Razodetje; eksegeza evangelija sv. Janeza in pastoralnih listov.

III.

Iz moralne teologije: De principiis (Noldin). — De praeceptis Decalogi (excepto VII.) (po Noldinu).

Iz pastoralne teologije: O sv. maši in zakramentih.

Iz cerkvenega prava: De matrimonio (Can. 1012—1143; 1960—1992). De beneficiis et administratione bonorum ecclesiasticorum (Can. 1409 do 1551).

Izpiti iz vseh treh skupin se bodo vršili v torek 8. oktobra 1929 v avlah ljubljanske teološke fakultete (Alojzijevišče). Začetek ob o s m i h.

Novomašniki l. 1929.

V mašnike bodo letos posvečeni sledeči bogoslovci ljubljanske škofije:

Iz V. letnika:

1. Anton Dodič, roj. v Ljubljani, župnija Sv. Peter, dne 15. septembra 1905.
2. Josip Ferkulj, roj. v župniji Struge dne 12. februarja 1902.
3. Anton Pipa, roj. v župniji Brdo dne 30. decembra 1905.
4. Josip Rupar, roj. v Knittelfeldu (Avstrija) dne 19. avgusta 1905.
5. Vital Vodušek, roj. v Ljubljani, župnija Marijino Oznanjenje, dne 25. aprila 1906.

Iz IV. letnika:

1. Martin Gorše, roj. v župniji Višnja gora dne 10. avgusta 1905.
2. Janez Hafner, rojen v župniji Stara Loka dne 14. junija 1905.
3. Stanislav Jeglič, roj. v Ljubljani, župnija Sv. Jakob, dne 20. okt. 1906.
4. Janez Jenko, roj. v Ljubljani, župnija Marijino Oznanjenje, dne 22. junija 1906.
5. Stanislav Kregar, roj. v župniji Št. Vid nad Ljubljano dne 10. nov. 1905.
6. Josip Smolič, roj. v župniji Dobrnič dne 8. aprila 1905.

V smislu določila kan. 998. cerkvenega zakonika naj se ti novomašniki v vseh župnih in samostanskih cerkvah razglase vernikom s prižnice in sicer na velikonočno nedeljo s priporočilom, naj verniki molijo zanje, da bi postali in ostali duhovniki po Srcu Jezusovem.

Višji redovi se bodo delili: subdiakonat na belo nedeljo, dne 7. aprila, diakonat v soboto po binkošti, dne 25. majnika in prezbiterat na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija.

Za sv. Očeta.

Božja Previdnost je letos prav posebno blagoslovila katoliški svet. Na praznik lurške Matere božje (11. februarja) so zastopniki sv. Očeta in italijanskega kralja podpisali pogodbo, ki vrača sv. Očetu popolno, njemu dolžno samostojnost in slovesno priznava neodvisnost papeževe »Vatikan-ske države«. Ta zgodovinski dogodek je neprecenljive važnosti za sv. Cerkev. Sv. Oče praznuje letos tudi 50 letnico, odkar je bil posvečen v duhovnika, torej svoj zlatomašniški jubilej. Zato je na praznik sv. Treh kraljev razglasil sv. leto, ki se bo praznovalo po vsem katoliškem svetu, in nam je tako znova odprl bogate zaklade milosti.

Katoličani vseh narodov se iskreno vesele s svojim skupnim očetom in tekmujejo med seboj, kako bi mu skazali kar največjo vdanost, ljubezen in hvaležnost. Tudi nam so naročili jugoslovanski škofje v skupnem pastirskem listu, naj pomnožimo molitve za sv. Očeta. Ves svet že moli in zbira duhovne darove zanj. Tudi Apostolstvo molitve za slovenske kraje želi zbrati z odobrenjem in dovoljenjem prevzv. ljubljanskega in lavantinskega nadpastirja jubilejni dar sv. Očetu: šopek molitev in dobrih del. Lani mu je vrhovno vodstvo Apostolstva molitve poklonilo duhovni dar, obsegajoč 93 milijonov raznih molitev, dobrih del, sv. obhajil, sv. maš itd. Da ste videli sv. Očeta, kako ga je bil vesel! Kako se je vzradostilo nje-

govo srce, ki v svoji vzvišeni in odgovornosti polni službi vesoljne Cerkve tolikokrat prosi naših molitev. »Če je že ena molitev,« je rekel sv. Oče, »če je že ena dobra češčenamarija, en pobožen vzdihljaj, ena sv. maša, eno sv. obhajilo izredno lepo in nepreennljive vrednosti..., s koliko večjim veseljem sprejemamo to neizmerno množino dobrih del.« S takim srcem je sprejel sv. Oče ta duhovna darila ljubljenih otrok.

Koncem leta bodo vodili naši škofje zastopstvo slovenskega naroda v Rim, da se pokloni papežu - zlatomašniku. Kako lepo bi bilo, če bi morda slovenski narod ob tej priliki izročil v roke sv. Očeta bogat in za Slovenijo časten duhovni dar. Zato prosi slovensko vodstvo Apostolstva molitve vse, ki ljubijo sv. Očeta, da sodelujejo po najboljših močeh pri zbiranju duhovnega šopka. To delo ne bo težko. Prav mnogo zatajevanj moremo opraviti vsak dan, zmoliti lepo število kratkih molitev in vzdihljejev, tudi prilik, da storimo marsikako dobro delo, nam ne bo manjkalo. Odložimo si že vnaprej, da hočemo nekaj dni in tednov ali mesecev v letošnjem letu darovati sv. maše, sv. obhajila, obiske presv. Rešnjega Telesa itd. za sv. Očeta. Veseli bomo sami, ko bomo videli, kako število naših dobrih del raste, vesel jih bo Bog, ker jih bomo darovali za njegovega namestnika, in razveselili bomo z njimi sv. Očeta. Napišite na listek, ki je bil priložen aprilovi številki Glasnika presv. Srca Jezusovega (ali sami sestavite listke po tem vzorcu), točno število, koliko sv. maš, sv. obhajil, obiskov presv. Rešnjega Telesa, raznih molitev, dobrih del in žrtev želite opraviti letos za sv. Očeta in pošljite izpolnjen listek na spodnji naslov Apostolstva molitve. Duhovne darove bomo tu zbrali, uredili in natisnili v posebnem albumu (zlati knjigi), katerega bi radi s primernimi slikami in okraski lično opremili. Zato se Vam priporočamo, da po mogočnosti pošljete z listki kak prispevek, da ga porabimo za to knjigo. Čim več bo prispevkov, tem lepši bo album.

Na delo torej, da zberemo lep duhoven dar slovenskega naroda sv. Očetu! — Izpolnjene listke pošljite kolikor mogoče kmalu, najkasneje do konca junija na naslov:

Vodstvo »Apostolstva molitve«, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

18.

V Prago!

Naši časopisi nas vabijo v Prago, kjer bodo prve dni meseca julija prav posebne narodne in cerkvene slovesnosti.

Čehi praznujejo tisočletnico smrti svojega mučeniškega vladarja sv. Vaelava. On je vnuk mučenice Ludmile, sin pogansko misleče matere Drahomire in brat krutega Boleslava. Ko je začel vladati, sta nemški kralj Henrik I. in bavarski vojvoda Arnulf ob istem času napadla češko državo. Mladi vladar ni mogel biti obema kos, pa je moral skleniti mir. S svojo odločnostjo, veliko modrostjo in spretnostjo je dosegel, da nemška kneza nista deželo podjarmila, ampak se z davkom zadovoljila. Modro je vladal in si prizadeval privedi vso deželo od poganstva v krščanstvo. Ker je mehkužne kneze brzdal, so ga zasovražili in pridobili krutega brata Boleslava, da naj ga umori. In res, k posvetitvi nove cerkve je povabil Boleslav brata Vaelava v »Staro Boleslavo«. Ko je prihajal Vaelav v cerkev, ga

je naskočil Boleslav in ubil. Na pragu cerkve je Vaclav svojo dušo izdihnil. Ljudstvo ga je koj začelo častiti kot mučenika.

Sv. Vaclav je torej narodni in verski junak, pa zato 1000 letni spomin njegove smrti obhaja letos vsa Češka. Pokroviteljstvo je sprejela vlada. Mnogo je pripomogla, da se je dozidala velikanska cerkev sv. Vida, začeta l. 1344. na kraju, na katerem je že sv. Vaclav postavil cerkev na čast sv. Vidu. V tej cerkvi je tudi lepa kapela, kjer leži truplo sv. Vaclava in je bila dožidana l. 1367. Od vseh slovanskih krajev se pripravljajo v zlato Prago, da poveljajo češkega mučenika in narodnega junaka, ter požive med seboj slovansko bratovsko ljubezen.

Ali se boste Slovenci odzvali prisrčnemu povabilu? Čehi nas pričakujejo. Nam so posebno naklonjeni; saj smo bili od nekdaj v tesni zvezi z njimi. Pohitimo tja prve dni v juliju. Videli bomo kulturo češko, svetno in cerkveno. Razne prireditve nam bodo nudile mnogo lepega dušnega užitka. Vrnili se bomo zadovoljni, prerojeni, navdušeni. Ne bo nam žal stroškov, ki za vožnjo, stanovanje in hrano znašajo v III. razredu 750 dinarjev, v drugem pa 1050 Din. Prijave zbira in potnino pobira Pripravljalni odbor Orlovske zveze v Ljubljani, Ljudski dom.

V Ljubljani, dne 3. marca 1929.

† Anton Bonaventura,
škof.

19.

Razne objave.

Škofijsko društvo za varstvo sirot. Župnim uradom se te dni razpošlje letno poročilo tega društva za l. 1928. Škofijski ordinariat priporoča tudi letos to društvo gg. duhovnikom in ljudstvu.

Plačevanje zavarevalnih prispevkov za organiste in cerkovnike. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je že ponovno sporočil škof. ordinariatu, da župni uradi oz. cerkvena predstojništva ne plačujejo redno teh prispevkov in se zato zaostanki od meseca do meseca večajo. Zato se nujno naroča, naj se zakonito določeni prispevki točno in redno plačujejo.

20.

Konkurzni razpis.

Razpisane so bile župnije: Dobropolje z okrožnico z dne 20. febr. 1929 št. 688 z rokom do 15. marca 1929; dalje Dragatuš, Preloka, Sv. Trojica v Tržišču in Turjak z okrožnico z dne 16. marca 1929 št. 1000 z rokom do 10. aprila 1929.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,
dne 21. marca 1929.

Vsebinska: 12. Sveto leto ob zlatomašniškem jubileju papeža Pija XI. — 13. Navodilo za zadobitev svetoletnega odpustka. — 14. Pastirski list o mističnem Telesu Kristusovem. — 15. Izpiti duhovnikov v smislu kan. 130. — 16. Novomašniki leta 1929. — 17. Za sv. Očeta. — 18. V Prago! — 19. Razne objave. — 20. Konkurni razpis.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Dostal. — Za Jugosl. tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.